

DESPRE PROIECT

Titlu Română

Conștientizare privind egalitatea de gen pentru prevenirea violenței între parteneri intimi (GEAR - Mecanism împotriva VPI - II)

Titlu Engleză

Gender Equality Awareness Raising against Intimate Partner Violence – II (GEAR against IPV - II)

Nr. Proiect

JUST/2013/DAP/AG/5408

Durată

Octombrie 2014 – Septembrie 2016

Parteneri

- ☛ Institutul Mediteranean pentru Studii de Gen (MIGS), Cipru
- ☛ Centrul pentru Educație, Consiliere și Cercetare (CESI), Croația
- ☛ Asociația pentru Libertate și Egalitate de Gen, (A.L.E.G.), România
- ☛ Platforma Unitariană Împotriva Violenței de Gen, Spania
- ☛ Zâmbetul unui Copil (The Smile of the Child), Grecia

Coordonator

Reteaua Europeană Împotriva Violenței (European Anti-Violence Network - EAVN), Grecia

Evaluator Extern

Prof. Carol Hagemann-White

Website

www.gear-ipv.eu

Finanțare

Cu sprijinul financiar din partea Programului Daphne III al Uniunii Europene

Acest material a fost realizat cu sprijinul financiar al Programului Daphne III al Uniunii Europene. Conținutul acestei publicații este responsabilitatea exclusivă a Rețelei Europene Împotriva Violenței și a partenerilor proiectului, și nu poate fi interpretat că reflectă punctul de vedere al Comisiei Europene.

CONSTRUIREA UNOR RELAȚII INTIME SĂNĂTOASE

GEAR against IPV
Conștientizare privind egalitatea de gen pentru
prevenirea violenței între parteneri intimi

Gender
Equality
Awareness
Raising
against
Intimate
Partner
Violence

Obiectivele proiectului

Proiectul **GEAR - Mecanism împotriva VPI (Conștientizare privind egalitatea de gen pentru prevenirea violenței între parteneri intimi)** este o acțiune coordonată de **prevenire primară și secundară a violenței între parteneri intimi în relațiile adolescenților**, prin intervenții în unitățile de învățământ sau în alte medii, și au ca suport materiale educaționale special realizate, destinate conștientizării și capacitării elevilor ciclului gimnazial și liceal de către profesori special instruiți în acest sens.

Scopul principal este de a promova dezvoltarea unor **relații sănătoase bazate pe egalitate între sexe și toleranță zero față de violență** prin conștientizarea tinerilor cu privire la:

- caracteristicile relațiilor sănătoase și nesănătoase
- influența atitudinilor și rolurilor stereotipale de gen asupra relațiilor
- felul în care raporturile inegale de putere dintre sexe sunt legate de abuzul psihologic, fizic și/sau sexual asupra fetelor/femeilor
- contribuția adolescenților la prevenirea tuturor formelor de violență bazate pe gen.

Dat fiind faptul că mai toți copiii și adolescenții urmează o școală, **sistemul educațional** la toate nivelurile este contextul ideal pentru o astfel de inițiativă, unde profesori speciali formați pot juca un rol cheie în implementarea unor astfel de intervenții având ca țintă populația generală. Nevoia de a implementa în școli intervenții pe tema stereotipurilor și egalității de gen, ca măsură de prevenire primară a violenței bazate pe gen, este așadar imperativă.

Abordarea proiectului **GEAR - Mecanism împotriva VPI** este o intervenție de tip sistemic în mediul școlar (sau în alte medii) acolo unde băieții și fetele sunt invitați, prin intermediul unor serii de activități experiențiale, să-și reevalueze și în același timp să-și depășească moștenirea culturală cu privire la stereotipurile de gen și să interpreteze diferențele dintre sexe ca diferențe individuale și nu ca dovezi privind superioritatea unuia dintre sexe asupra celuilalt.

Abordarea „GEAR - Mecanism împotriva VPI”

- ☛ folosește exclusiv activități experiențiale prin care, adolescenții nu sunt învățați ci ghidați să exploreze propriile atitudini de gen stereotipale și impactul acestora asupra vieții de zi cu zi, să descopere și să exerseze abilități de viață care îi vor ajuta pe ei să dezvolte relații sănătoase, fără nicio formă de violență
- ☛ permite accesul populației generale de copii/adolescenți, chiar și celor din zone mai îndepărtate
- ☛ a fost deja implementată și evaluată ca metodă pilot și s-a dovedit eficace pentru mărirea gradului de informare și modificarea atitudinilor adolescenților față de violența de gen

Cui ne adresăm?

- ☛ **elevilor din ciclul gimnazial și liceal (peste 12 ani)**
- ☛ **adolescenților dar și tinerilor (peste 12 ani)** care aparțin unor **grupuri cu risc ridicat** (ex. au fost expuși la violență între parteneri intimi între părinți sau au fost abuzați sau neglijați în perioada copilăriei)
- ☛ **profesorilor din ciclul gimnazial și liceal sau altor specialiști** care lucrează în învățământ (psihologi, asistenți sociali)
- ☛ **specialiștilor sau organizațiilor** care activează în domeniile promovării sănătății și educației, egalității de gen și prevenirii violenței bazate pe gen, cât și specialiști care furnizează servicii adolescenților care aparțin unor grupuri cu risc ridicat
- ☛ **factorilor de decizie**, cum sunt cei din structurile Ministerului Educației, precum și factorii de decizie interesați de promovarea și integrarea intervenției promovate prin proiectul **GEAR - Mecanism împotriva VPI** în programa școlară, ca Departamentul pentru Egalitate de Șanse între Femei și Bărbați (DESFB) din Ministerul Muncii.

☛ introduce egalitatea de gen în educație ca o strategie de prevenire a violenței, motivează profesorii și le dezvoltă competențele și know-how-ul necesar pentru a putea implementa aceste intervenții ce țin de prevenirea primară

☛ potențiază când este integrată în programa școlară a) caracterul preventiv al intervenției întrucât transmite mesajul că școlilor și profesorilor le pasă și că iau măsuri pentru egalitatea de gen și eliminarea violenței din cadrul relațiilor adolescenților și b) sustenabilitatea unor astfel de intervenții, pe măsură ce profesorii creează un „grup operativ” permanent în școli și pot implementa în permanență astfel de măsuri

☛ reprezintă o concretă punere în aplicare a Articolului 14 al Convenției pentru prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice a Consiliului European (2011), pe care țara noastră a semnat-o în 2014. În acest articol, care se referă la educație, este clar stipulat că astfel de „materiale didactice pe teme ca: egalitatea între femei și bărbați, roluri ne-stereotipale de gen, respect reciproc, rezolvarea non-violentă a conflictelor în cadrul relațiilor interpersonale, violența bazată pe gen împotriva femeilor și dreptul la integritate personală, adaptate la capacitatea în evoluție a persoanelor vizate” ar trebui incluse nu doar în „programa oficială, la toate nivelele de educație”, dar și „în mediul educațional informal, în activități sportive, culturale, de agrement și mass-media”

Mecanism împotriva VPI – Material educativ

În perioada 2010 – 2015, setul de manuale naționale GEAR - *Mecanism împotriva VPI* au fost dezvoltate și evaluate pentru 7 state membre din cadrul Uniunii Europene după ce în prealabil a fost tradus, completat și adaptat cultural pachetul educativ model.

Fiecare set are în componență 4 manuale care au fost concepute pentru a sprijini la organizarea, pregătirea, implementarea și evaluarea seminarilor de formare ale profesorilor și a intervenției cu scopul conștientizării adolescenților (în școli sau alte medii) ținând prevenirea primară a violenței bazate pe gen.

Setul de manuale românesc a fost dezvoltat în 2015 pe baza ediției revizuite a setului de manuale model – GEAR - *Mecanism împotriva VPI*.

Manualul I: Proiectul GEAR - Mecanism împotriva VPI: Conștientizare privind egalitatea de gen pentru prevenirea violenței între parteneri intimi

Oferă informații despre proiect, materialele și activitățile sale și descrie acțiunile de diseminare care vor fi implementate de către A.L.E.G. – organizația responsabilă de intervenție în România - dar și modalitățile de lobby pentru integrarea atelierelor educative „GEAR - Mecanism împotriva VPI” în programa școlară.

Manualul II: Linii directoare pentru realizarea seminarului „Mecanism împotriva VPI” pentru profesori

Oferă, în trei secțiuni separate, instrucțiunile detaliate necesare pentru organizarea, implementarea și evaluarea seminarilor; iar scopul este de a obține, atât cât se poate, o uniformizare și eficientizare a trainingului pentru profesorii care doresc să implementeze atelierelor cu elevii din ciclul gimnazial/liceal.

Părți distincte ale seminarului se axează asupra conștientizării și formării profesorilor cu privire la: a) problematica de gen și atitudinile stereotipale, dar și felul cum acestea sunt legate de Violența între Parteneri Intimi (VPI), b) gestionarea cazurilor de abuz (VPI sau abuz sau neglijență asupra copiilor) și c) metodologia pentru organizarea, gestionarea, monitorizarea și evaluarea seminarilor „Mecanism împotriva VPI” de la clasă. Secțiunea B include tabele care au fost special create cu scopul de a conecta fiecare parte a seminarului cu materialul corespunzător din Manualul III (Manualul pentru cadre didactice) și Manualul IV (Manualul Activităților pentru Elevi). La finalul Manualului II se găsesc Anexe care oferă instrumente utile pentru organizarea și evaluarea seminarului.

Manualul III: Manual pentru cadrele didactice

Oferă toată informația și materialele de care profesorii au nevoie pentru organizarea, implementarea pas cu pas, documentarea și evaluarea atelierelor de la clasă. Partea cea mai consistentă a manualului prezintă o serie de 45 de activități experiențiale care sunt structurate în 3 module:

- Stereotipurii și egalitate de gen
- Relații sănătoase și nesănătoase
- Violență între parteneri intimi

Pentru a-i facilita profesorului sarcina, activitățile sunt prezentate urmând aceeași structură: o scurtă introducere, obiective de învățare, durată, material și pregătire. Procesul este descris pas cu pas, cu rezultate așteptate și sugestii pentru profesori. Partea „Materiale necesare și pregătire” se referă la materialul inclus în Manualul IV care este necesar pentru implementarea fiecărei activități.

La Anexe, sunt incluse atât instrumentele de evaluare cât și informații teoretice și practice, utile referitoare la temele abordate în fiecare modul al Manualului, astfel că profesorul – înainte de a începe implementarea - are oportunitatea să fie informat corect asupra unor subiecte de care nu este suficient conștient (ex. inegalitatea de gen în România, Ce este violența între parteneri intimi, Cum să reacționeze în cazul suspectării/dezvăluirii unui caz de abuz sau neglijență asupra copilului și violență între parteneri).

Manualul IV: Manualul Activităților pentru Elevi

Include un set de materiale standard și gata de utilizat (fișe de lucru pentru exerciții) necesare implementării fiecărei activități descrise în Manualul III. Acest manual a fost structurat astfel încât să ajute persoana care implementează activitățile pentru a găsi și multiplica ușor materialele pentru fiecare activitate. Parte din acest material se poate folosi la clasă, împreună cu elevii, dar manualul conține și materiale ce pot fi date ca temă pentru acasă. Nu în ultimul rând, pachetul include informații și teste de auto-evaluare ce pot fi distribuite adolescenților pentru a le folosi pe cont propriu fie imediat, fie în viitor.

Activitățile principale ale proiectului „GEAR-Mecanism împotriva VPI”

Seminarile de formare pentru profesori au ca scop:

- formarea teoretică și experiențială a profesorilor pe teme legate de atitudinile stereotipale de gen, egalitatea de gen și violența bazată pe gen în relațiile adolescenților
- consolidarea capacității și dezvoltarea abilităților pentru implementarea și evaluarea atelierelor de conștientizare pentru adolescenți, în școli sau în alte medii
- dezvoltarea competențelor legate de identificarea, gestionarea și îndrumarea spre servicii de suport ale cazurilor de abuz asupra copiilor și adolescenților.

Proiectul „GEAR - Mecanism împotriva VPI II” în România include următoarele activități:

- Realizarea setului de manuale „Mecanism împotriva VPI” în limba română, adaptarea sa culturală și evaluarea acestuia
- Implementarea și evaluarea seminarilor pentru 50 de profesori din zone diferite ale României (durata unui seminar 24 ore – 3 zile)
- Implementarea și evaluarea unui număr de 11 **atelier de conștientizare a adolescenților** din ciclul gimnazial/liceal și alte medii, din regiuni diferite ale României (durata minimă totală a unui atelier: 13 ore de predare)
  - realizarea unei campanii de informare și conștientizare privind violența bazată pe gen pentru adolescenți, prin intermediul materialelor și mesajelor care vor rezulta în urma atelierelor – materiale create de către adolescenți
  - prezentarea rezultatelor proiectului într-o conferință cu participarea activă a adolescenților și profesorilor participanți la ateliere
- Promovare și lobby pentru integrarea materialelor educative și a atelierelor de conștientizare în programa școlară
- Conferință Europeană la Atena având ca scop diseminarea abordării „GEAR - Mecanismului împotriva VPI” și a rezultatelor sale, dar și promovarea dezvoltării de pachete educaționale similare pentru toate statele membre UE, atât candidați cât și potențiali candidați.

Ateliere de conștientizare a adolescenților “Construirea unor relații intime sănătoase”

Adolescenților le este oferit, prin intermediul activităților experiențiale, prilejul de a a) reevalua și depăși – într-un mediu de siguranță- stereotipurile de gen moștenite și b) explora influența acelor atitudini stereotipale de gen și a rolurilor de gen impuse social asupra relațiilor lor, dar și modul cum inegalitatea de putere dintre sexe este direct legată de violența împotriva fetelor și femeilor. Mai mult, adolescenților le sunt formate abilitățile necesare pentru a putea recunoaște – într-o fază incipientă - caracteristicile nesănătoase sau chiar abuzive într-o relație, și sunt capacitați pentru a putea avea relații sănătoase.

Astfel, scopul final al atelierelor este de a-i determina pe tineri să fie mai puțin toleranți față de violența în relații intime, mai conștienți cu privire la caracteristicile și consecințele violenței bazate pe gen și să fie pregătiți cu abilități de protecție împotriva violenței între parteneri intimi și alte forme de violență bazată pe gen, atât pentru ei cât și pentru persoanele pe care le cunosc.

Obiectivul pe termen lung al atelierelor este ca relațiile adolescenților să fie unele sănătoase și bazate pe egalitate și respect reciproc, pentru ca în acest tip de relații fenomenul violenței bazate pe gen să fie improbabil să apară.

Pachetul educativ în limba română „GEAR - Mecanism împotriva VPI”

poate fi folosit de profesori, alți specialiști sau organizații în mod gratuit, dar numai pentru scopuri non-profit și cu notificarea prealabilă a Asociației pentru Libertate și Egalitate de Gen - A.L.E.G.

Orice feedback de la profesori sau alți profesioniști care au implementat atelierelor sau doar câteva activități este binevenit pentru îmbunătățiri viitoare ale materialului și, din acest motiv, vă invităm să ne împărtășiți experiența sau rezultatele proiectelor voastre.

Alte informații

- cu privire la proiect și activitățile sale în România precum și legat de înscrierile pentru participarea la seminarile pentru profesori vor fi postate cu regularitate pe website-ul A.L.E.G. www.aleg-romania.eu sau Facebook www.facebook.com/alegromania
- cu privire la proiect și activitățile sale în alte state membre UE, permisiunea de a realiza noi pachete educaționale “GEAR - Mecanism împotriva VPI” sau pentru alte aspecte, puteți vizita site-ul proiectului (www.gear-ipv.eu) sau contacta organizația European Anti-Violence Network.

Asociația pentru Libertate și Egalitate de Gen - A.L.E.G.
☎ 0369 801808 ☎ 0753893531
✉ contact@aleg-romania.eu 🌐 www.aleg-romania.eu
📘 www.facebook.com/alegromania

European Anti-Violence Network (EAVN)
📍 12 Zachariou str., 11742, Athens ☎ +30 210-92.25.491
✉ info@antiviolence-net.eu 🌐 www.antiviolence-net.eu
📘 www.facebook.com/EuropeanAntiViolenceNetwork
🌐 Proiectna mrežna stranica: www.gear-ipv.eu

